

**Program wychowawczo – profilaktyczny
dla
Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego
w Morawicy
na rok szkolny 2018/2019**

Podstawa prawna:

- Konstytucja RP
- Ustawa z dnia 14.12.2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2018r. poz.996)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018 roku w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno - pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U.2018 roku poz.1647)
- Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. 2018r. poz. 214 z 22.01.2018 zmieniająca rozporządzenie)
- Statut Szkoły.
- Ustawa z dnia **24 sierpnia 2015** o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (**Dz.U. 2015 poz. 1390**)
- Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 r.
- Ustawa z dnia 24 listopada 2017 r. o zmianie ustawy o ochronie zdrowia psychicznego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2017, poz. 2439 Dz.U. z 2018r .poz. 138)
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawa z dn. 10.01.2018 r o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 310)
- Ustawa z dnia 20 lipca 2018 roku o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. 2018 r. poz.1030 ze zmianami)

I. Wstęp

Wychowanie to wspieranie ucznia w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Program wychowawczo - profilaktyczny Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Morawicy jest dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów/słuchaczy i obejmuje treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów/słuchaczy, a także treści i działania o charakterze profilaktycznym skierowane do uczniów/słuchaczy i nauczycieli. Jego podstawowym celem jest wspieranie młodzieży we wszechstronnym rozwoju, kształtowanie ich pozytywnych postaw oraz zapobieganie zachowaniom problemowym i ryzykownym. Ważnym elementem realizacji programu jest propagowanie historii oraz kultywowanie tradycji i ceremoniału Szkoły.

Program wychowawczo - profilaktyczny Szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Misja szkoły

Szkoła identyfikuje się z wartościami, którym hołdowała w życiu i pracy jej patronka Hanna Chrzanowska.

We wszystkich dziedzinach funkcjonowania szkoły – wychowawczej, dydaktycznej, opiekuńczej, administracyjnej szkoła kieruje się zasadą holistycznego postrzegania człowieka i poszanowania godności właściwej osobie ludzkiej.

Spółeczność szkolna funkcjonuje w atmosferze bezpieczeństwa i życzliwości kształtowanej przez wzajemne okazywanie szacunku, zrozumienia, akceptacji ,pomocy.

Te same wartości kierują nami zarówno w kształtowaniu relacji między wszystkimi członkami społeczności szkolnej, jak i w przygotowywaniu uczniów/słuchaczy do pracy z podopiecznymi.

Naszą ambicją jest przygotowanie uczniów/słuchaczy naszej szkoły do samodzielnego rozwiązywania problemów zawodowych oraz do przyjmowania odpowiedzialności za własne słowa i działania.

Przez aktywne uczestnictwo w zajęciach obowiązkowych i pozalekcyjnych w życiu klasy, szkoły i środowiska uczniowie /słuchacze przygotowują się do pełnienia różnych ról społecznych w życiu rodzinnym i zawodowym oraz do prezentowania obywatelskich postaw w życiu publicznym.

Policealna Szkoła Medyczna im. Hanny Chrzanowskiej , wchodząca w skład Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Morawicy, posiada własny sztandar. Wszystkie ważne uroczystości odbywające się w szkole , przebiegają z udziałem pocztu sztandarowego. 25 października jest dniem szczególnym, w 1984 roku szkole nadano imię i wręczono sztandar, corocznie w tym dniu , uczniowie /słuchacze otrzymują indeksy i składają ślubowanie.

II. Diagnoza środowiska szkolnego.

Diagnoza środowiska szkolnego, będąca punktem wyjścia do tworzenia programu wychowawczo profilaktycznego, dokonywana jest na podstawie:

- 1) ewaluacji wewnętrznej
- 2) wniosków z nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora
- 3) wniosków z ewaluacji programu wychowawczego i programu profilaktyki realizowanych w roku szkolnym 2016/2017,
- 4) ankietowania, wywiadów oraz rozmów indywidualnych i grupowych z nauczycielami, uczniami i słuchaczami,
- 5) obserwacji zachowania uczniów i słuchaczy,
- 6) analizy dokumentów szkolnych.
- 7) sugestii uczniów

III. Ogólne cele wychowawczo - profilaktyczne

Wychowanie to całokształt świadomych i celowych działań pedagogicznych, które mają na celu ukształtowanie człowieka dojrzałego pod względem fizycznym, psychicznym, społecznym i duchowym.

- **Dojrzałość fizyczną** należy rozumieć jako dbałość o zdrowie własne i innych ludzi oraz umiejętność tworzenia środowiska sprzyjającego zdrowiu, większą zdolność do działania, korzystania ze świadczeń służby zdrowia.
- **dojrzałość psychiczną** – jako zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, właściwego stosunku do świata, poczucia odpowiedzialności za siebie i innych oraz otaczający świat, zwiększenie zdolności do działania dzięki większej motywacji i poczucia pewności w wyniku uzyskanych umiejętności osobistych i kompetencji społecznych.
- **dojrzałość społeczną** – jako umiejętność samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych, dokonywania odpowiedzialnych wyborów, pełnienia ról społecznych, sprawnego i odpowiedzialnego funkcjonowania we współczesnym świecie, zwiększenie indywidualnej odporności na niekorzystne czynniki społeczne i ekonomiczne.
- **dojrzałość duchową** – jako poczucie sensu życia i istnienia człowieka, zbudowanie stabilnego systemu wartości opartego na prawdzie, dobru i pięknie, nabycie świadomego i rozsądnego kierowania własnymi wyborami i podejmowania decyzji.

IV. Cele szczegółowe programu wychowawczo-profilaktycznego

W obszarze rozwoju fizycznego:

- 1) promowanie zdrowego, aktywnego, ekologicznego i bezpiecznego stylu życia,
- 2) kształtowanie sprawności fizycznej, odporności i hartu,
- 3) propagowanie wiedzy z zakresu bezpieczeństwa,
- 4) propagowanie zdrowych nawyków żywieniowych,
- 5) uświadomienie uczniom zależności pomiędzy odpowiednim stylem życia a zdrowiem,
- 6) zapobieganie nałogom i uzależnieniom,
- 7) zmiana obiegowych przekonań na temat środków psychoaktywnych,
- 8) zapobieganie zachowaniom ryzykownym.

W obszarze rozwoju psychicznego

- 1) kształcenie umiejętności rozpoznawania własnych potrzeb edukacyjnych oraz uczenia się,
- 2) rozpoznanie i rozwijanie zainteresowań, zdolności i talentów uczniów,
- 3) wdrażanie uczniów do samokształcenia,
- 4) propagowanie zajęć pozalekcyjnych
- 5) podnoszenie efektów kształcenia poprzez uświadamianie znaczenia edukacji i wyników egzaminów zewnętrznych,
- 6) rozwijanie umiejętności sprawnego posługiwania się nowoczesnymi technologiami informacyjno-komunikacyjnymi,
- 7) ćwiczenie umiejętności wystąpień publicznych,
- 8) wzmacnianie poczucia własnej wartości, wiary w siebie i swoje możliwości,
- 9) rozwijanie zdolności samooceny: samoakceptacji i samokrytycyzmu,
- 10) kształcenie zdolności samokontroli, opanowania ekspresji własnych uczuć i emocji,
- 11) rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem,
- 12) poprawa frekwencji na zajęciach lekcyjnych,
- 13) uwrażliwianie na kulturę języka i kulturalne zachowanie.

W obszarze rozwoju społecznego

- 1) kształcenie umiejętności zespołowego działania,
- 2) integracja zespołów klasowych,
- 3) wspieranie samorządności uczniowskiej,
- 4) kształtowanie postaw patriotycznych,
- 5) inicjowanie i wspieranie inicjatyw wolontariackich,
- 6) uwrażliwianie na potrzeby chorych i niepełnosprawnych,
- 7) wskazywanie autorytetów i wzorców moralnych,
- 8) kształtowanie postaw tolerancji i szacunku dla innych narodów, kultur, religii,
- 9) kształtowanie postawy szacunku wobec środowiska naturalnego,
- 10) wychowanie do odpowiedzialnego korzystania z mediów,
- 11) pogłębianie współpracy z lokalnymi organizacjami i instytucjami.
- 12) przygotowanie do wykonywania określonego zawodu

13) nabycie umiejętności adaptacji do różnych, zmieniających się zadań zawodowych i stałego doskonalenia się w miarę jak zmieniają się warunki pracy.

W obszarze rozwoju duchowego

- 1) upowszechnienie wiedzy na temat obowiązujących w szkole norm i wartości,
- 2) poznawanie świata wartości uczniów,
- 3) motywowanie uczniów do wolnego wyboru właściwych wartości,
- 4) wspomaganie młodzieży w budowaniu własnej hierarchii wartości opartej na hierarchii obiektywnej,
- 5) kształtowanie umiejętności myślenia refleksyjnego,
- 6) kształtowanie postawy odwagi w dążeniu do prawdy, dobra i uczciwości,
- 7) kształtowanie poczucia piękna i zmysłu estetycznego.

V. Polityka szkoły w zakresie edukacji zdrowotnej.

Zdrowie jako wartość uniwersalna jest zasadniczą częścią programu i ogólnej misji szkoły.

We wszystkich dziedzinach funkcjonowania szkoły- wychowawczej, dydaktycznej, opiekuńczej, administracyjnej szkoła kieruje się zasadą holistycznego postrzegania człowieka i poszanowania godności właściwej osobie ludzkiej. Nowoczesna edukacja wyznacza szkołom nowe kierunki działań. Obecnie szczególną rolę przypisuje się edukacji zdrowotnej. Nowe koncepcje i paradygmaty zmierzają ku edukacji zdrowotnej demokratycznej w opozycji do „starej” tzw. moralistycznej. To nowe podejście stwarza szansę na większą jej skuteczność bo tylko rzeczywiste, a nie pozorne uczestnictwo sprzyja rozwijaniu kompetencji dbałości o zdrowie. Uczniowie powinni aktywnie uczestniczyć w edukacji zdrowotnej bo decyzje dotyczące zdrowia należą do najważniejszych w życiu.

Dyrektor szkoły- Renata Antos - tworzy środowisko wspierające edukację prozdrowotną przez poprawę warunków sanitarnych i bezpieczeństwa, , tworzenie klimatu społecznego sprzyjającemu inwestowaniu w rozwój osobisty, społeczny i zawodowy nauczycieli. Obecnie szczególnie nauczyciele mają pomagać rozwijać u uczniów\ słuchaczy kompetencje kluczowe do działania:

- rozpoznawać skutki antyzdrowego stylu życia
- zaangażować się w zmianę zachowań na zachowania prozdrowotne
- zaplanować co i jak należy poprawić –sugestie uczniów, wspólny dialog, rzeczywiste uczestnictwo uczniów.

VI. Zadania wychowawcze organów Szkoły

Oddziaływaniom wychowawczym uczeń i słuchacz poddawany jest przez:

- 1) wychowawców klas
- 2) nauczycieli
- 3) samorząd szkolny,
- 4) niepedagogicznych pracowników szkoły

- **Zadania wychowawców klas:**

- 1) organizowanie procesu wychowawczego w zespole klasowym (budowanie poprawnych relacji pomiędzy uczniami/słuchaczami, nauczycielami i uczniami/słuchaczami; kształtowanie tych relacji na zasadzie wzajemnej życzliwości, koleżeństwa i odpowiedzialności) oraz u pracodawców w ramach kształcenia praktycznego
- 2) opracowanie klasowego planu wychowawczego we współpracy z wychowankami, realizowanie tego programu wspólnie z uczniami/słuchaczami, uczącymi w klasie nauczycielami,
- 3) tworzenie warunków umożliwiających uczniom i słuchaczom ich wszechstronny rozwój, przygotowanie do życia w szkole, rodzinie i społeczeństwie,
- 4) czuwanie nad właściwą organizacją i przebiegiem pracy uczniów i słuchaczy, organizowanie pomocy koleżeńskiej dla uczniów/słuchaczy mających trudności w nauce,
- 5) prowadzenie preorientacji zawodowej, wdrażanie wychowanków do pracy nad własnym rozwojem,
- 6) propagowanie programu zdrowego stylu życia, walki z uzależnieniami i nałogami,
- 7) uświadamianie uczniom/słuchaczom istotnego znaczenia zasad i wartości moralnych w rozwoju osobowym człowieka, w kształtowaniu wzajemnych relacji między ludźmi,
- 8) budzenie zainteresowania kulturą regionu, kształtowanie postaw patriotyzmu, aktywności społecznej, wrażliwości na krzywdę drugiego człowieka, tolerancji, zapoznanie z historią szkoły i sylwetką patronki
- 9) inspirowanie i wspomaganie działań zespołu uczniowskiego, rozwijanie jego społecznej aktywności w szkole i środowisku w ramach działań wolontariackich:
 - udział w akcji szlachetna paczka,
 - udział w koncercie charytatywnym organizowanym przez Urząd Marszałkowski,
 - udział w zbiórkach żywności w okresach przedświątecznych,
 - udział w akcji pomoc Polakom ze Wschodu,
 - budowanie empatii wśród przyszłych pracowników służb medycznych i społecznych poprzez wspomaganie w ramach wolontariatu oddziałów psychiatrycznych dziecięcych – zbiórka zabawek, materiałów szkolnych, gier, układanek, malowanek dla dzieci,
 - aktywny udział uczniów/słuchaczy w organizacji dni otwartych szkoły
 - udział uczniów/słuchaczy w akcjach przypominających zasady udzielania pierwszej pomocy
 - zorganizowanie przez Samorząd Uczniowski gazetki edukacja prawna w szkole (wyeksponowanie numerów alarmowych, numeru zaufania w sytuacjach trudnych i kryzysowych, wykaz instytucji interwencji kryzysowej, itp.)
- 10) zapoznanie uczniów/słuchaczy z procedurami postępowania na wypadek zagrożeń,
- 11) współpraca z doradcą zawodowym, nauczycielami i dyrekcją,

- **Zadania nauczycieli:**

- 1) harmonijne realizowanie zadań w zakresie nauczania, kształcenia umiejętności i wychowania uczniów/słuchaczy, szczególnie na zajęciach praktycznych

- 2) uczenie w czasie zajęć edukacyjnych efektywnego współdziałania w zespole, pracy w grupie, budowania więzi międzyludzkich,
- 3) wdrażanie do podejmowania indywidualnych i grupowych decyzji zgodnych z zasadami odpowiedzialności, etyki i moralności,
- 4) rozwijanie sprawności intelektualnej, psychologicznej, społecznej i duchowej uczniów/słuchaczy oraz ich osobistych zainteresowań,
- 5) kształcenie i wychowanie uczniów/słuchaczy w umiłowaniu ojczyzny, w poszanowaniu Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, w atmosferze wolności sumienia i szacunku dla każdego człowieka,
- 6) zapewnienie bezpieczeństwa uczniom/słuchaczom podczas zajęć edukacyjnych w szkole oraz na zajęciach praktycznych u pracodawców
- 7) aktywne pełnienie dyżurów podczas przerw międzylekcyjnych

- **Zadania samorządu uczniowskiego:**

- 1) kształtowanie umiejętności pracy zespołowej oraz umiejętności organizacyjnych w środowisku klasowym i szkolnym z uwzględnieniem zasad etyki i prawa obowiązującego w demokratycznym państwie,
- 2) rozwijanie samorządności poprzez:
 - organizowanie wyborów do rad klasowych i samorządu uczniowskiego
 - organizowanie imprez szkolnych
 - reprezentowanie Szkoły w środowisku,
 - reprezentowanie spraw uczniów/słuchaczy u organów Szkoły.

- **Zadania niepedagogicznych pracowników szkoły:**

- 1) zwracanie uwagi na zachowanie uczniów/słuchaczy w szkole,
- 2) zwracanie uwagi na bezpieczne przebywanie ucznia/słuchacza w szkole,
- 3) informowanie dyrektora szkoły o negatywnym zachowaniu uczniów/słuchaczy i wypadkach na terenie Szkoły,

VII. Zakładane efekty wychowawczo - profilaktyczne:

- 1) uczniowie/słuchacze osiągają dojrzałość intelektualną, emocjonalną, psychiczną, duchową,
- 2) dorastają do poczucia odpowiedzialności za własny rozwój osobowy i karierę zawodową,
- 3) osiągają dojrzałość do życia w rodzinie, społeczeństwie, w państwie obywatelskim,
- 4) mają poczucie przynależności do narodu, społeczności lokalnej i regionalnej, społeczności europejskiej i międzynarodowej,
- 5) są patriotami, kultywują tradycje szkolne, lokalne i narodowe,
- 6) angażują się w pracę na rzecz szkoły i środowiska lokalnego,
- 7) z szacunkiem odnoszą się do innych narodów, ich kultur, systemów wartości, sposobów życia,
- 8) są tolerancyjni i wrażliwi na potrzeby innych, zwłaszcza przewlekle chorych i niepełnosprawnych,
- 9) dbają o zdrowie własne i innych ludzi,
- 10) potrafią tworzyć środowiska sprzyjające zdrowiu,
- 11) nie ulegają nałogom.
- 12)aktywnie uczestniczą w życiu społecznym,
- 13)dobrze radzą sobie na rynku pracy
- 14) posiadają kompetencje życiowe

VIII. Ewaluacja programu wychowawczo - profilaktycznego

- 1) Program poddawany będzie ewaluacji rocznej
- 2) Celem ewaluacji jest:
 - uzyskanie informacji o przebiegu realizacji programu wychowawczo profilaktycznego,
 - uzyskanie informacji o efektach realizacji programu,
 - uzyskanie rzetelnej, obiektywnej informacji na temat sytuacji wychowawczej w Szkole,
 - modyfikacja zadań i działań wychowawczo - profilaktycznych,
- 3) Informacje do ewaluacji zbierane będą:
 - metodą bezpośrednią (obserwacja, rozmowa, analiza dokumentów szkolnych, analiza zachowania i osiągnięć uczniów/słuchaczy),
 - metodą pośrednią (ankiety).
- 4) Ewaluacja programu profilaktyczno-wychowawczego nastąpi na koniec każdego roku szkolnego przez zespół wychowawców.

**Szczegółowy harmonogram działań
wychowawczo - profilaktycznych
na rok szkolny 2018/2019**

Edukacja zdrowotna oraz edukacja dla bezpieczeństwa:

Realizowanie programów edukacyjno - profilaktycznych:

- Europejski Kodeks Walki z Rakiem – **koordynator Izabela Wiercioch**
- Pogadanki i spotkania na temat uzależnień (nikotynizm, narkomania, alkoholizm, dopalacze, środki psychoaktywne, przemoc, agresja) – **Ewa Kwiecień – Błońska, Izabela Wiercioch, Tamara Rucińska**
- Gazetki tematyczne dotyczące uzależnień, zdrowego stylu życia – **Aneta Paździerz przy współpracy Samorządu Uczniowskiego**
- Zorganizowanie kursów pierwszej pomocy przedmedycznej w ramach działającego gabinetu profilaktyki zdrowotnej dla uczniów i słuchaczy, którzy nie realizują pierwszej pomocy w ramach zajęć obowiązkowych wynikających z planu nauczania – **Tamara Rucińska - jako koordynator ds. bezpieczeństwa**
- Próbné ewakuacje uczniów/słuchaczy szkoły na wypadek pożaru oraz innych zagrożeń – **Tamara Rucińska jako koordynator ds. bezpieczeństwa**
- Propagowanie wśród uczniów i słuchaczy akcji „Zostań dawcą szpiku”– **Tamara Rucińska - w ramach gabinetu profilaktyki zdrowotnej**
- Propagowanie wśród uczniów, słuchaczy i pracowników szkoły akcji honorowego krwiodawstwa – **Tamara Rucińska - w ramach gabinetu profilaktyki zdrowotnej**
- Wykorzystywanie na zajęciach filmów edukacyjno – profilaktycznych /zajęcia propedeutyki zdrowia i zdrowia publicznego/ - wszyscy nauczyciele prowadzący te przedmioty w szkole
- Prowadzenie prozdrowotnej edukacji żywieniowej
- Promowanie aktywności fizycznej
- Budowanie odporności psychicznej i samoświadomości
- Kształtowanie kompetencji życiowych

a) interpersonalnych(komunikacja werbalna i niewerbalna, negocjacje, asertywność, budowanie empatii, współpraca i praca w grupie, rzecznictwo

b) podejmowania decyzji i krytycznego myślenia-(gromadzenie informacji, ocena różnych rozwiązań problemu z uwzględnieniem przewidywania konsekwencji dla siebie i społeczeństwa, analiza wpływu wartości i postaw na motywy działania swoje i innych.

c) kierowania sobą-(budowanie poczucia własnej wartości, samoświadomość w zakresie własnych praw, postaw, wyznawanych wartości i postaw, wyznawanych wartości, mocnych i słabych stron, określanie celów, samoobserwacja i samoocena, kierowanie emocjami, radzenie sobie z e stresem ,lękiem, gniewem, stratą)

- Kształtowanie zachowań bezpiecznych- zapobieganie urazom
- Edukacja na temat integracji społecznej osób niepełnosprawnych i przeciwdziałania dyskryminacji

Kształtowanie kultury i etyki zawodowej:

- Ocena własnej pracy podczas praktyk zawodowych – nauczyciele zawodu, kierownik szkolenia praktycznego, instruktorzy praktycznej nauki zawodu we współpracy z wychowawcami klas
- Analiza etyki zawodowej – cechy dobrego pracownika, dbanie o dobre imię zakładu pracy – j. w.

Rozwijanie przedsiębiorczości i inicjatywy:

- Zachęcanie uczniów/słuchaczy do udziału w projektach unijnych, oraz do podejmowania inicjatyw na rzecz klasy i szkoły – **wychowawcy klas, opiekun Samorządu Uczniowskiego**

Kształtowanie postaw patriotycznych i obywatelskich:

- Właściwa oprawa i ceremoniał podczas uroczystości szkolnych, czynny udział młodzieży w poczcie sztandarowej oraz gazetki tematyczne z okazji Świąt narodowych i tradycji w naszej kulturze

Wdrażanie punktualności i monitorowanie właściwej frekwencji:

Mobilizowanie uczniów/słuchaczy do systematycznego uczęszczania na zajęcia przez:

- Bieżące monitorowanie nieobecności
- Poznanie czynników wpływających na niską frekwencję
- Stosowanie w szkole jednolitego systemu usprawiedliwień nieobecności i zwolnień z zajęć.
- Uświadamianie uczniom/słuchaczom, że nieobecnych nie można nauczyć.

Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu:

- Ochrona praw autorskich – **nauczyciel informatyki**
- Ochrona danych osobowych i wizerunku – **nauczyciel informatyki**
- Cyberprzemoc – **nauczyciel informatyki**
- Cyberprzestępstwa – **nauczyciel informatyki**